

1 INLEIDING

Samenwerking is in vele sectoren een belangrijk gegeven. In de kinderopvang is dit niet anders. Initiatieven voor kinderopvang die zich op een eiland bevinden, dreigen sneller dan andere de deuren te moeten sluiten. Samenwerking kan tot grote resultaten leiden indien vanuit een gemeenschappelijke nood vertrokken wordt. Met behulp van ontwikkelde instrumenten, willen we het mogelijk maken dat je in een regio actief op zoek kunt gaan naar gemeenschappelijke problemen of noden bij opvanginitiatieven. Vervolgens kan er samen op zoek gegaan worden naar oplossingen op maat. In de instrumenten wordt er gefocust op enkele thema's die op termijn kostenbesparing en een efficiënte inzet van aanwezige kinderopvangplaatsen tot gevolg hebben. Op deze manier kan er ook tegemoet gekomen worden aan noden van de gemeenschap en de overheid.

Een dergelijk regionaal traject kan op verschillende manieren tot stand komen.

Voorbeelden

- Het is mogelijk dat verschillende initiatieven binnen eenzelfde regio interesse tonen voor dit traject. Er worden vervolgens regionale bijeenkomsten gepland waarin de analyse en ondersteuning plaatsvindt.
- Een lokaal loket kinderopvang/gemeente óf verschillende lokale loketten uit eenzelfde regio tonen interesse in een regionale analyse. Samen met hen wordt een analysetraject gestart.
- ...

In het traject wordt steeds gestart met een analyse die gekoppeld wordt aan ondersteuning op maat vanuit de vzw PCBO.

2 REGIONALE ANALYSE

Om gericht na te gaan welke samenwerking opportuun is binnen een regio, is het aangewezen te starten met een knelpuntenanalyse. Dit kan gebeuren aan de hand van verschillende instrumenten:

- quickscan
- analyse bezetting
- analyse communicatie
- analyse inkomsten en uitgaven
- analyse personeel
- analyse-instrumenten "organisatie" (Indien de opvanginitiatieven eveneens gebruikmaken van de ontwikkelde instrumenten van het luik "organisatie", kan de verkregen informatie uit dit luik eveneens geïntegreerd worden in de analyse.)

2.1 QUICKSCAN

Met behulp van quickscans, ingevuld door verscheidene initiatiefnemers, krijg je een eerste beeld van de knelpunten binnen een regio. Voor de verschillende thema's (Bezetting, Communicatie, Inkomsten en Uitgaven en Personeel) moeten een aantal ja/nee-vragen ingevuld worden alsook een globale beoordeling van het thema. Op basis daarvan wordt bepaald voor welk thema een uitgebreide analyse nodig is. Vanaf dit moment wordt er verder gegaan met één specifiek analyse-instrument (hieronder weergegeven). Het is daarnaast ook mogelijk om ad-hocvragen weer te geven die van nut zouden kunnen zijn bij een regionale samenwerking. Bij een dergelijke vraag wordt er op maat verder gekeken hoe dit opgevraagd kan worden bij de verschillende initiatieven.

2.3 ANALYSE BEZETTING

Met dit instrument wordt de huidige bezetting binnen een regio geanalyseerd. Niet alleen puur cijfermatig, maar ook bijvoorbeeld hoe opvangplaatsen worden toegekend, welke acties er door verschillende initiatieven worden ondernomen in tijden van onderbezetting, enz. De bedoeling is om een duidelijk beeld te krijgen van de huidige bezetting om zo via specifieke acties en samenwerking te komen tot een betere bezetting en een meer efficiënte benutting van de bestaande capaciteit.

2.4 ANALYSE COMMUNICATIE

Communicatie is erg belangrijk in de kinderopvang. Toch schort het vaak aan communicatie. Met dit instrument, ingevuld door verschillende opvanginitiatieven, wordt er nagegaan waar precies de pijnpunten liggen als het op communicatie aankomt om zo een duidelijk beeld te krijgen van regionale knelpunten op vlak van communicatie. Ook wordt er al gepeild naar mogelijke oplossingen en wordt gevraagd op welke vlakken ondersteuning nodig is. Het is de bedoeling om op basis van deze analyse een plan op te stellen om de communicatie te verbeteren door de samenwerking met andere opvanginitiatieven of andere partners.

2.5 ANALYSE INKOMSTEN EN UITGAVEN

Een efficiënte benutting van de beschikbare middelen samen met een goed beheer van de kosten is onontbeerlijk om een gezonde organisatie te hebben. Met dit instrument worden de huidige inkomsten en uitgaven van verschillende initiatieven binnen een regio geanalyseerd om zo na te gaan waar de knelpunten liggen binnen die regio. Tevens onderzoeken we mogelijkheden om via samenwerking te komen tot besparing, een betere en efficiëntere benutting van de beschikbare middelen en identificeren we mogelijkheden om bijkomende middelen te verkrijgen.

2.6 ANALYSE PERSONEEL

De personeelskosten maken vaak een substantieel deel uit van de totale kosten. Het is dan ook nodig dat er een goed personeelsbeheer is, dat het personeelsverloop en het absentisme beperkt blijft en dat het bestaande personeelsbestand efficiënt wordt ingezet. Met dit instrument wordt een aantal indicatoren betreffende personeel gemeten, zoals personeelsverloop, absentisme, overuren, enz. om zo een duidelijk beeld te krijgen van de knelpunten op vlak van personeel binnen die regio. Op basis hiervan kunnen er gezamenlijke acties worden ondernomen om eventuele pijnpunten, bijvoorbeeld een hoog personeelsverloop, aan te pakken.

2.7 REGIONAAL ACTIEPLAN

De gegevens van de ingevulde analyse-instrumenten worden samengebracht. Tijdens een begeleidingsmoment, begeleid door PCBO, wordt in samenspraak met de verschillende deelnemende initiatieven een gezamenlijk actiepunt gekozen. Door de diversiteit van thema's en onderwerpen in de analyse-instrumenten, is er ook een grote diversiteit in mogelijke actieplannen.

In een eerste fase kan dit een concrete kleinschalige actie inhouden. In veel situaties is het opportuun te starten met een kleine actie, die snel tot resultaat kan leiden. Wanneer er een zeker vertrouwen is ontstaan tussen de verschillende initiatieven, kunnen op basis van de analyse ook grotere acties worden uitgewerkt. Door PCBO wordt op maat een begeleidingsplan uitgewerkt. Er wordt ten slotte een regionaal actieplan op papier gezet. Een sjabloon voor een dergelijk actieplan is hiervoor uitgewerkt.

Afhankelijk van de vraag en de mogelijkheid kan er door PCBO verdere ondersteuning worden aangeboden tijdens de uitvoering van het actieplan.